

3r

160

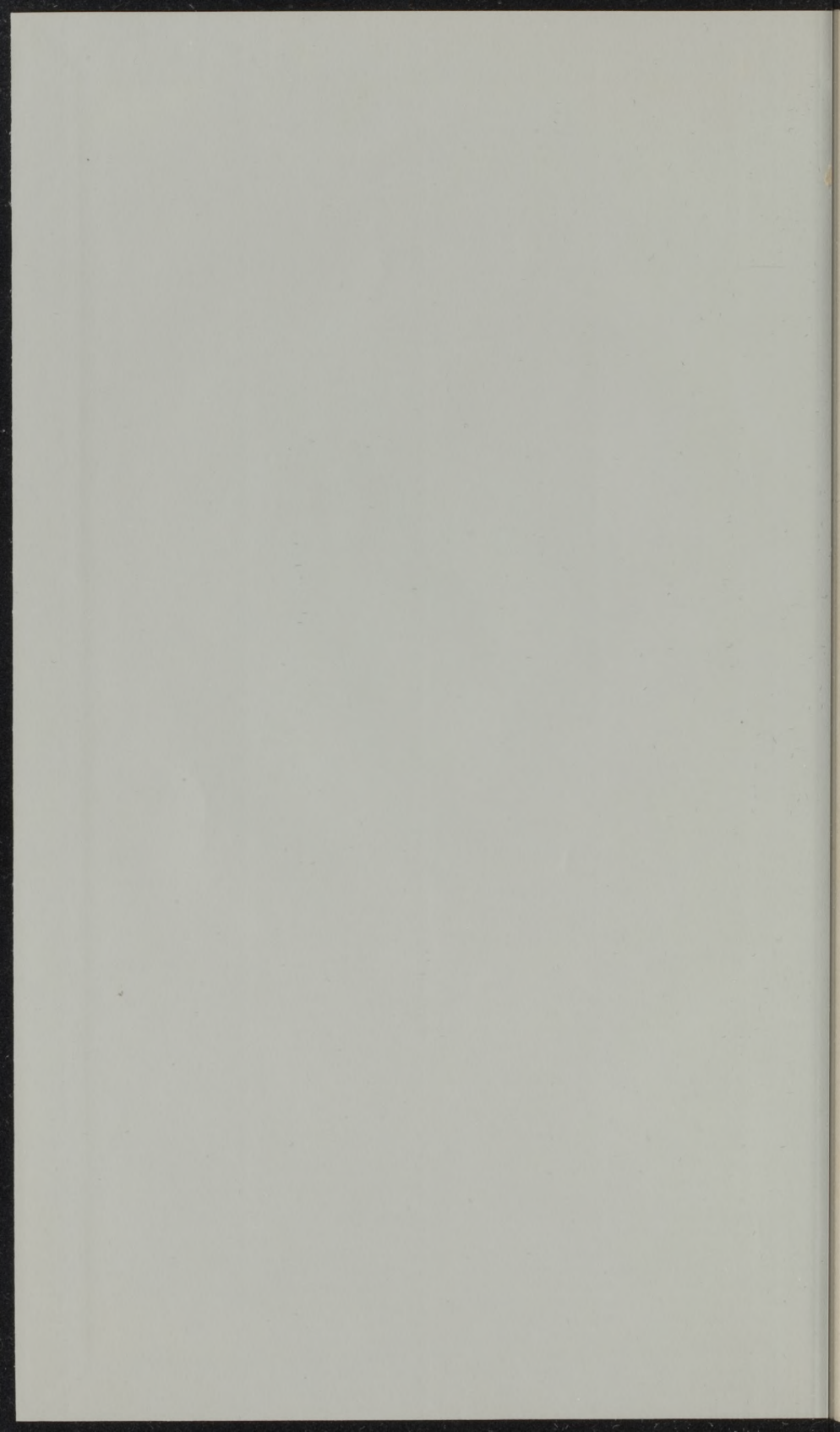
BIBLIOTHEEK KITLV

0030 0408

036818143

3R 160

B E M E R K I N G E N .

REPRINTED

32.
60.

BEMERKINGEN

BETREFFENDE DE

NEDERLANDSCHE

WEST-INDISCHE EILANDEN;

I.

VERDEDIGING.

II.

BESTUUR.

III.

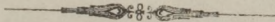
TEGENWERPINGEN BEANTWOORD.

MAART--APRIL 1848.

DOOR

A. H. BISSCHOP GREVELINK.

ROTTERDAM,
H. A. KRAMERS.

1848.

We hope it will not be supposed from any thing now stated, that we consider the foundation of colonial establishments as, generally speaking, inexpedient. — We entertain no such opinion. — We do not object to the establishment of colonies, provided they be placed in advantageous situations, but we do object to the trammels that have been laid on their industry, the interference exercised by the mothercountries in their domestic concerns, and the attempts to govern and to coerce them after they have attained to maturity. — Every individual should have full liberty to leave his native country etc.

M' CULLOCH commercial dictionary art. colonies and colony trade. Edition 1847.

The petty and insolent tyranny of upstart authority characterises the Government of most, if not all colonies; but Dutch, Spanish and Portuguese colonies are not less distinguished for the remorseless cruelty of their several administrations.

Sir RICHARD PHILLIPS.

A great deal has been said about the slavery of the blacks, but nothing is ever mooted about the slavery of the white population; in point of fact the true policy pursued by the mothercountry is to hold the white population *in terrorem!*

Reminiscences of the Island of *Cuba* by CHAS. H. ELLERMAN, Esq.

V O O R W O O R D.

Deze bemerkingen, met mijnen naam voorzien, in het licht gevende, acht ik het noodig vooraf een woord te zeggen ter verdediging van eenen stap, welke eenigen van hen, die het ongeluk hebben, tot mij in betrekking te staan, aan nieuwe vervolgingen van het bestuur in de koloniën blootstelt. — In het belang van dezen heb ik mijnen naam achterwege willen houden; ik heb mijn voornemen gereedelijk veranderd op de aanmerking, dat dit laatste beter zou zijn voor de zaak, welke ik voorsta. — Voor die zaak heb ik gewillig mijn bestaan

opgeofferd; heb ik mij losgerukt van hen, die mij het leven dragelijk maakten; heb ik in stilte nameloos lijden verduurd. — Ik zweeg, sedert ik bespeurde, dat de Minister alvermogen en voor geen hooger gevoel vatbaar was dan dat, hetwelk de gedachte van zijn gezag te hebben gehandhaafd, aan mediocre wezens inboezemt, — ik zweeg, dewijl eigen leed bij dat van zoo velen, welke onder de roede zuchtten, slechts weinig bij mij in aanmerking komt — Ik zoek noch eenen naam te maken, noch deelneming op te wekken. — Sedert kort echter, is veel veranderd. — De regering, de natie is eenigermate uit haren doodelijken slaap ontwaakt. — De Minister, die welligt zonder het te begrijpen, de verderfelijste magt uitoefende, en gelijk de GRENVILLES en de NORTHs de koloniën slechts als wingewesten en hulpbronnen van de kroon beschouwde, is afgetreden; — er bestaat eenige grond, om aan te nemen, dat de tijd daar is, waarin schrijven plicht, en zwijgen onvergeeflijk is. — Alle beambten van minderen rang in het bestuur der koloniën zijn op hunne plaats gebleven, en onder deze bevinden zich velen, die ongewoon voor zich zelf te denken, het stelsel van hun-

nen vroegeren meester blindelings aankleven, het in elken maatregel blijven inweven, en gelijk de HUTCHINSONS en de OLIVERS ten tijde van de Noord-Amerikaansche revolutie den pas opgetreden Minister onophoudelijk zullen aanzetten, om het spoor zijns voorgangers te volgen. Deze menschen is het onmogelijk te gelooven, dat er een hooger doel kan bestaan, dan dat van eigen- en familie-belang te bevorderen; waarom zij getracht hebben, mijne pogingen ten behoeve van de koloniën aangewend, aan zulke inzigten toe te schrijven (1). — Ik meen hen thans al weder te bewijzen, dat geen zoodanige, onzuivere beweegreden mijne handelingen bestuurt, en ik, met te verlangen dat over-

---

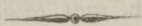
(1) Zie een geschrift onder den titel: » *Blik op den vroegeren en tegenwoordigen toestand van het eiland Curaçao, te Rotterdam, bij H. V. VAN GOGH. 1848.* » — Onder andere bijzonderheden van dit merkwaardig voortbrengsel van ambtenaarsvernuft, is het geen van de minst in het oog vallende, dat hetzelfde bestemd is, ter wederlegging van het hoofdartikel in de *Arnhemsche Courant* van 4, 8 en 11 April 1847, tot welk einde men zieh daarin hoofdzakelijk beroept op een nameloos artikel, voorkomende in de *Curaçaosche Courant* van 27 Junij daaraanvolgende!!! Heeft men dat artikel geschreven, om er in den » blik » gebruik van te maken? —

wegingen van persoonlijken aard aan die van het algemeene welzijn ondergeschikt worden gesteld, van hen slechts een zeer gering offer vorder in vergelijking van hetgeen ik geleverd heb, en ook nu nog bereid ben te leveren.

Rotterdam,

DE SCHRIJVER.

22 April 1848.

I.

VERDEDIGING.

I don't see, supposing the colonial-office reformed, and free institutions were freely bestowed upon all the colonies, what necessity there would be for troops in any of the colonies. — I do not propose to abandon the colonies. — On the contrary I've always been and still am in favour of colonizing uninhabited countries. Trade and not dominion, however, I contend should be our object in colonizing.

Sir W. MOLESWORTH.

As regards the colonies, if they were allowed responsible Government to manage their own affairs our force there might be reduced by one half and more.

Mr. JOSEPH HUME. Parliamentary debates on the army estimates. March 31, 1848.

Niet lang geleden vernam men door middel van de nieuwspapieren, dat er troepen tot versterking van de krijgsmagt in 's Rijks overzeesche bezittingen zouden aangeworven worden; het is dus te veronderstellen, dat de Nederlandsche West-Indische eiland-koloniën mede bestemd zijn, in

staat van verdediging gesteld te worden. Tot zulke ontwerpen wordt gewoonlijk meer vereischt dan het uitzenden van militairen, — er behoort ook materiëel en ammunitie toe, ja men dient ook werken te laten herstellen, en anderen te laten aanleggen; in een woord de deur is geopend, om geld te besteden, en niemand twijfelt er aan, dat zij, aan wie de uitvoering is opgedragen, zich de gelegenheid daartoe zullen weten te benuttigen. Het zij mij geoorloofd, om over de gepastheid van den opgemelden maatregel met betrekking tot de bedoelde eilanden een gevoelen uit te brengen. Ik zal zulks doen met vermelding mijner gronden; ik zal de waarde dier eilanden als Nederlandsche koloniën aantonen, en ik zal het nut doen zien, hetwelk men uit nieuwe opofferingen ten behoeve derzelve, voor het Moederland kan verwachten. De Hemel geve, dat mijne stem niet die eens roepende in de woestijn zij.

In *West-Indië* bezit *Nederland* behalve de landstreek *Guyana*, zes eilanden, te weten: *Curaçao*, *Bonaire*, *Aruba*, *St. Eustatius*, *Saba* en een gedeelte van het eiland *St. Martin*, welke gezamenlijk sedert het jaar 1816, toen zij door de Engelschen aan ons werden terug gegeven, ettelijke millioenen guldens aan het Moederland hebben gekost, en nog bij voortdoring met elk jaar, blijkens de door de drukpers bekend gemaakte officiële opgaven dien betreffende, eene som van meer dan *f* 200,000, uit de opbrengst van de Oost-Indische bezittingen vereischen om in hunne uitgaven te voorzien, *zonder nog te rekenen* de sommen,

welke jaarlijks reeds zijn en nog bij voortduring worden te koste gelegd 1° aan de in die wateren zoo nutteloos gestationeerde oorlogschepen; 2° aan een departement van het beheer der West-Indische zaken in het Moederland, noch ook de ontzettende sommen, welke van tijd tot tijd door het pensioen-fonds der West-Indische ambtenaren en derzelvev nattelatene betrekkingen wordt verzwolgen.

Natuurlijk ontstaat hier de vraag: welk voordeel vloeit uit het bezit dezer koloniën voor *Nederland* voort, om de besteding dezer sommen te billijken?

Nederland trekt geene producten uit de drie laatstgenoemde der boven bedoelde eilanden en zendt er evenmin goederen heen! De voortbrengselen van *St. Eustatius* en *St. Martin* bestaan in eene geringe hoeveelheid suiker en yams; de rum, batatten etc., die zij opleveren, zijn niet noemenswaardig; *St. Martin* heeft ook zout; het eiland *Saba* levert niets en kost niets, dus behoeft het niet in den kring mijner beschouwing te komen. De genoemde producten worden nimmer in eenige Nederlandsche bezitting, maar integendeel steeds in de naburige vreemde koloniën of aan de Noord-Amerikanen verkocht, zoo als het ook eeniglijk de Engelschen, de Noord-Amerikanen, de Zweden en de Denen zijn, die de onzen voorzien van alles, wat tot hun levensonderhoud benodigd is. Niettemin genieten de twee genoemde koloniën sedert de laatste acht jaren, eene jaarlijksche subsidie, de eene van tien duizend, de andere van ze-

ven duizend gulden; vroeger bedroeg het drie maal zooveel, en vóór het jaar 1828 waarschijnlijk vijf en zes maal die som, waarbij men wel degelijk in het oog dient te houden, dat de vermindering van deze subsidie niet is voortgevloeid uit eenen verbeterden toestand der bevolking, maar integendeel uit de gaande weg toegenomene verhuizing der ingezetenen wegens gebrek aan middelen van bestaan, waardoor van tijd tot tijd het plaatselijke bestuur en de krijgsbezetting op kleinere schaal is ingerigt. Deze subsidiën dus gaan even als de opbrengst der producten tot aan de laatste cent regelregt over in handen van den vreemdeling, en zijn voor het Moederland een zuiver verlies.

Uit *Curaçao*, *Bonaire* en *Aruba* waar de grond voor den landbouw veel minder waarde heeft dan te *St. Eustatius* of te *St. Martin*, trekt *Nederland* door de kostbare pogingen van den Gouverneur VAN RADERS, thans voor het eerst eenige cochénille, de hoeveelheid waarvan het bestuur van *Curaçao* en onderhoorigheden de natie zoekt te doen gelooven, dat in het vervolg zal aangroeijen; ook eenig verfhout, watapana, peulen en huiden ontvangt het van daar, terwijl het zout van de eilanden *Curaçao* en *Bonaire* door de Noord-Amerikanen wordt weggehaald. De cochénille en het zout zijn, de eerste geheel, het laatste voor het grootste gedeelte, Gouvernements eigendom, en wordt gebezigd ter bestrijding van de kosten der nu twaalf jaren door den heer VAN RADERS begonnen, en nog steeds door het tegenwoordige be-

stuur voortgezette landhuishoudkundige proefnemingen, waartoe het echter ver van genoegzaam is; zeker is het althans, dat nog zoo laat als het jaar 1846 van een enkel dezer Gouvernements etablissementen van kultuur, de kosten drie duizend gulden hooger dan de opbrengst daarvan met en benevens alle andere inkomsten geraamd werd.

Levert de handelstand van *Nederland* goederen of waren aan deze drie eilanden?

Drie of viermalen 's jaars verschijnt er een kof of andere bodem van die grootte uit *Nederland* in de haven van *Curaçao*, — te *Bonaire* of *Aruba* nimmer, — en een of twee Noord-Amerikaansche driemastschepen hebben in 1846 eveneens een paar reizen van *Curaçao* op *Amsterdam* gedaan, doch de eigenaars dezer bodems verklaren, dat zonder het Deensche eiland *St. Thomas* aan te doen, waar het grootste gedeelte der lading ontscheept wordt, zij hunne vracht niet kunnen kwijt raken.

Nederland erlangt dus uit het bezit van deszelfs eiland-koloniën in *West-Indië* het voordeel, dat twee of drie handelhuizen een gedeelte van de lading van het zoo even opgegeven getal schepen in dezelve afzetten, doch het betaalt voor dat voordeel jaarlijks eene som van *f* 200,000 of zoo veel meer of zooveel minder als het koninklijke besluit omtrent de besteding van het batig slot der Oost-Indische geldmiddelen jaarlijks aanwijst, onderhoudt het een departement voor de West-Indische zaken, oorlogschepen in de Karaïbische zee en een bodemloos pensioenfonds voor nutte-

looze beambten in de koloniën en in den *Haag*. Deze stand van zaken heeft met weinig verschil, nu reeds meer dan dertig jaren geduurd, en schoon de plaatselijke besturen in de genoemde eilanden steeds voortgaan den Minister met gunstige uitzigten te vleijen, zoo weet elkeen, die de koloniën van nabij kent en daaronder niemand beter dan de leden der plaatselijke besturen zelve, dat de koloniën geruïneerd zijn, en er geen hoop op beterschap bestaat, althans niet op den tegenwoordigen voet.

Doch brengen deze koloniën geen *voordeel* aan, misschien zijn zij van eenig *nut* voor het moederland! —

Van weinig of geene waarde als landbouwende koloniën en van even gering belang voor den handel *zoo lang het tegenwoordige stelsel van koloniaal bestuur bestaat*, en hetzelfde niet door een, hetwelk op de meest liberale instellingen steunt, vervangen wordt, — niet tot strafkolonie gebezigd wordende gelijk *Botanybaai*, noch ook voor ververschingsplaats dienende gelijk de kaap *de Goede Hoop* of *St. Helena*, zoo blijft er niets over dan de mogelijkheid te vooronderstellen, dat een of meer dezer eilanden *in tijden van oorlog* voor het moederland eenige waarde kunnen hebben. — Laat ons derhalve die bezittingen met een krijgskundig oog beschouwen.

St. Eustatius heeft eene opene reede, *Saba* heeft nauwelijks ankergrond voor een tiental kleine vaartuigen, en te *St. Martin* kunnen niet meer dan de helft van dit getal onder den rotsigen uit-

hoek van *Philipsburgsbaai* beschutting voor de heerschende oosten wind vinden, doch met zuidelijke of westelijke winden zijn al deze ankerplaatsen hoogst onveilig. — Geen derzelve bezit de vereischten, waarvan een vlootvoogd zich zou kunnen bedienen, om zijne schepen eene stelling te doen innemen, gelijk Admiraal BINKES te *Tobago* of Admiraal BARRINGTON te *St. Lucie* met goeden uitslag deed. — Te *Bonaire* is het omloopen van den wind voor een schip onvermijdelijk van noodlottige gevolgen, schoon kleine vaartuigen het gevaar kunnen ontkomen; — de Paardenbaai van *Aruba* laat geen ander dan de laatstgemelde soort van vaartuigen toe, er binnen te komen; — *Curaçao* eindelijk heeft eene uitmuntende haven, waar een aantal schepen van het zwaarste charter veilig kunnen liggen, — en, hetgeen zij almede nergens elders op de genoemde eilanden kunnen doen, zich van water en brandhout voorzien, doch tegenover dit nut staat het gewigtige bezwaar, dat zij er tevens volstrekt weerloos liggen in het geval, dat de vijand zich van den mond van de haven meester maakt, voor en aleer zij naar buiten kunnen komen. —

Van al de genoemde eilanden zal dus alleen *Curaçao* van eenig nut kunnen zijn, door hetzelfde te bezigen als rendez-vous voor koopvaarders ter verkrijging van convooi of tot station aan eene Nederlandsche oorlogsvloot of point d'appui van waar hare bewegingen uitgaan en werwaarts zij zich desverkiezende kan terug trekken; de overige eilanden zijn voor het een of het ander volstrekt nutteloos.

Maar er is geene koopvaart van eenigen naam in dit gedeelte van *West-Indië*, zoo als bereids is aangetoond, dus vervalt de reden van convooi te verleen; en dan vraag ik, zal het Nederlandsche volk, behalve met de kosten tot het uitrusten en onderhouden eener zeemagt tot bescherming van eigene kusten en van eene vloot voor deszelfs kostbare Oost-Indische bezittingen, ook nog bezwaard moeten worden met het uitzenden eener vloot naar *West-Indië*? Welaan het zij zoo, doch die vloot zal dan wel in de eerste plaats *Suriname* en de vaart op die kolonie moeten dekken; er zou dus nog een vierde vloot moeten worden uitgezonden, of anders bleven de eilanden evenwel aan zich zelve overgelaten, en dat in eenen staat van weerloosheid, die alle denkbeeld aan de mogelijkheid eener verdediging als ten hoogste ongerijmd doet ter zijde stellen. Met uitzondering alleen van *Curaçao* zijn de eilanden alle ontmanteld en geheel van troepen ontbloot, — alleen de haven van *Curaçao* vertoont op *het oog* sterke vestingwerken, dewelke echter zeer slecht van geschut voorzien zijn; op elk ander punt ligt het eiland voor eenen vijandelijken aanval open, — alleen *Curaçao* heeft eene volstrekt ongenoegzame krijgsbezetting met officieren en bevelhebber, welke nimmer in het vuur zijn geweest, — de overige eilanden liggen geheel weerloos, de gereede prooi zelfs van een gewapend sloepsvolk; — doch aangenomen zelfs, dat de batterijen van *Curaçao* goed bezet en bemand waren, welk nut zal dat eiland daarvan trekken tegen eene scheepsmagt, die met den daar steeds heerschen-

den wind en stroom in vliegende vaart op de haven afkomt, en zeker is, dezelve in weinige minuten binnen te zijn? Wat beteekenen fortificatiën tegen over schepen onder zeil? Welke bescherming erlangde *Kopenhagen* in 1801 en 1807 van het kasteel van Kronenburg, van de Kroon-eilanden, van de Amak-eilanden, van de Kroon-batterij etc. elk met een honderdtal stukken en mortieren geplant?

Dan, welligt zal men in het geval van eenen vijandelijken aanval willen rekenen op de medewerking van de koloniale bevolking!

Het is waar, die van *Curaçao* bragt meermalen goed en bloed ten offer tot wering van *Nederlands* vijanden, — waarheid is het, dat die van *Aruba* de aanval van een Engelsch oorlogsfregat afsloeg, — waarheid is het, dat de burgers van *St. Martin* in 1794 het Fort van *Marigot* op de Franschen veroverden, — doch in den tijd, waarin zij zich aldus moediglijk in het gevaar begaven, beschouwden zij de vijanden van *Nederland* ook als de hunne, dewijl zij van dat land regten hadden ontvangen, wier bezit de mensch hooger schat dan het leven! Wie echter zal uit het gebeurde van vroegere tijden het gevolg trekken, dat zij hetzelfde zullen doen, ook na dat hun die regten ontnomen zijn? — In sommige dezer koloniën heerscht eene verbittering, welke zich lucht geeft in » Curses not loud but deep! ” — in anderen is het volk in doffe moedeloosheid verzonken; in alle heerscht haat tegen het Nederlandsche gezag, welke bestendig gevoed wordt door de afpersing

eener met betrekking tot de inkomsten der bevolking uiterst ongeëvenredigde belasting, waardoor de armoede en ellende tot den hoogsten trap zijn geklommen! — Zal die bevolking in het uur van gevaar te wapen snellen, om strijd te voeren op leven en dood met de vijanden hunner verdrukkers, de gezaghebbers met hunne handlangers, de beampten? — En dan de slaven, smachtende naar eene gelegenheid, om hunne ketens te verbrekken . . . . . zal men deze kunnen bedwingen? reeds sedert lang hebben de ingezetenen van *St. Eustatius* en *St. Martin* medogenloos van hunne geringe krijgsbezetting beroofd, zonder voor een enkele cent vermindering van belasting te verkrijgen, het fort van die eilanden met een door hen aangeworven en uit hunne bijzondere geldmiddelen bezoldigd garnizoen moeten bezetten, om zich tegen eenen mogelijken opstand hunner slaven te beveiligen! kan men verwachten, vraag ik, dat koloniën aldus gesteld, zich zullen verdedigen tot aan den tijd, dat eene Nederlandsche vloot die des vijands in *West-Indië* heeft verslagen, de zee van vijanden heeft schoon geveegd?

Gevoelt men zich nog niet overtuigd? Welaan, men zette alle beweringen ter zijde, men zal echter niet willen of kunnen staande houden, dat er onder de eilanden, waarvan hier sprake is, zich een eenige bevindt, hetwelk zijne bevolking voor eene enkele maand, voor veertien dagen, ja voor eene week kan voeden! — Het is toch eene algemeen bekende waarheid, dat de West-Indische eilanden zich altijd zullen overgeven aan de mogendheid

wier schepen hunne stukken met meel zullen laden! — Slechts eenige weinige kleine oorlogsvaartuigen, boven winds van onze eilanden geposteerd, zijn genoegzaam, om allen toevoer van provisie af te snijden; — en ziedaar een alles afdoend middel, om dezelve te dwingen, zich het eene na het andere, of alle te gelijk, in weerwil van forten en batterijen, zonder slag of stoot, aan den vijand over te geven!

Men bedenke zich dus tweemaal alvorens de dwaasheid te herhalen, die in 1825 aan *Nederland* ettelijke millioenen heeft gekost, om *Curaçao* onvoltooide Fortificatiën te geven. — Wat gedaan is, is niet te herroepen, doch men neme zich in acht voor het vervolg. — De geschiedenis onzer overzeesche bezittingen en die van vreemde natiën over het tijdvak van 1780—1813 bevat eenen schat van heilzame lessen op dit onderwerp. — Zij leert ons bovenal, dat zonder eene talrijke en door de innigste banden aan het moederland gehechte bevolking, elke kolonie in weerwil van de sterkste landmagt, steeds de gereede prooi is van hem, die meester is van de zee, die dezelve bespoelt. — Deze gehechtheid kan niet in eenen dag geboren worden, doch het mag nog niet te laat zijn, eene poging tot opwekking daarvan aan te wenden. — Men geve de koloniën die vrije instellingen terug, welke haar deden bloeijen en die zij met het jaar 1816 verloren hebben, — hieraan is kosten, moeite, noch gevaar verbonden, en gebeurt het, dat de koloniën bij eenen vijandelijken aanval of opeisching worden overgegeven.

gelijk het niet wel anders te verwachten is, wel nu, dan zal men voor het minst het moederland de sommen hebben bespaard, die men nu gereed staat aan de koloniën weg te werpen, zonder de minste kans van dezelve daardoor te zullen behouden.

Rotterdam, Maart 1848.

II.

BESTUUR.

Tous les projets philanthropiques sont des chimères, quand une liberté constitutionnelle ne leur sert pas de base. Ces projets peuvent servir de texte aux amplifications oratoires d'honnêtes déclamateurs. Ils peuvent, offrir à des ministres adroits le moyen d'occuper d'une manière neuve et piquante les loisirs de leur maître. — Ils peuvent, en trompant ce maître, appaiser ses remords, si le spectacle de la misère publique fait naître en lui quelques remords. — Mais ni la classe agricole ni l'agriculture ne profitent en rien de tous ces palliatifs impuissans.

BENJAMIN CONSTANT, commentaire sur l'ouvrage de Filangieri.

Sedert de drie laatste jaren heb ik getracht de aandacht op de Nederlandsche, West-Indische eilandkoloniën te vestigen, derzelver waren toestand bloot te leggen en mijne overtuiging mede te deelen, dat die koloniën niet alleen zonder subsidiën bestuurd kunnen worden, maar zelfs, dat het sub-

sidiar stelsel door de daaraan verbondene omslag-tige administratie eene gewigtige hinderpaal oplevert tegen het invoeren van alle mogelijke verbeteringen. — Mijne pogingen hadden tot hiertoe, voor zooveel mij gebleken is, geen ander gevolg dan dat ze mij vele onaangenaamheden berokken-den, terwijl ik slechts zelden de voldoening genoot van iemand aan te treffen, geneigd om mij aan te hooren. — Ik wil beproeven of ik thans beter zal slagen, nu het verlangen naar constitutionelen vooruitgang in *Nederland* eenigzins is verlevendigd, en men bij gevolg aan onderwerpen van algemeen belang eenige meerdere aandacht wijdt.

Het groote euvel, waaraan de hier bedoelde koloniën lijden, vloeit voort, uit het verkeerd begrip, hetwelk men zich van het vermogen van het Gouvernement vormt, om volks welvaart te bevorderen. Staat de handel stil, kwijnt de landbouw, heeft de werkende klasse geen brood, het is het Gouvernement, meent men, hetwelk alle deze kwalen kan genezen, door den handel, den landbouw, den arbeid aan te moedigen. — Het zijn de voorstanders van het regering-centralisatie stelsel, die het volk leeren, om tot verligting van elk hunner rampen tot het Gouvernement op te zien, en de dwaling heeft dermate veld gewonnen, dat zelfs anderzins verlichte en vrijzinnige mannen dezelve helpen verspreiden; — ja, hetgeen zonderlinger is, de regeerders zelve schijnen er een genoeg in te scheppen de illusie, welke voor hen niet zonder gevaar is, op te houden en te versterken. — Intusschen is het zeker, dat het

vermogen van het Gouvernement, om de kwalen van de maatschappij te genezen, geheel negatief en dus betrekkelijk zeer beperkt is. — De eenige aanmoediging, welke een Gouvernement aan eenen of anderen tak van industrie geven kan, of behoort te geven, is die van dezelve van alle banden, welke haar belemmeren te ontheffen, en hen, die dezelve verlangen uit te oefenen, alle mogelijke vrijheid tot handelen te geven. Elke andere bemoeijng of tusschenkomst van het Gouvernement blijft òf zonder gevolg, als wanneer er noodelooze verkwisting van landspenningen mede gemoeid is, òf dezelve heeft eene nadeelige uitwerking zooals in het geval van het oprigten van compagniën, maatschappijen of andere monopolistische vereenigingen. — Le véritable encouragement pour tous les genres de travail c'est le besoin qu'on en a. La liberté seule est suffisante pour les maintenir tous dans une salubre et exacte proportion. Il est fort inutile que l'autorité se mêle d'encourager ce qui est nécessaire. — Il lui suffit de ne pas l'entraver. — Ziedaar het gevoelen van een man van groot gezag op dit onderwerp (1) en wanneer wij nu het oog slaan op de wetten, welke er in de dagen van de vereenigde Provinciën voor de eilanden door mij bedoeld, werden uitgevaardigd en op de mate van voorspoed let, welke die eilanden onder bescherming daarvan genoten, dan zal men moeten erkennen, dat onze voorvaderen het ware middel van aanmoediging grondig verstonden,

---

(1) BENJAMIN CONSTANT.

toen zij den kolonisten voorregten verleenden als de volgende:

» Het sal een ieder van de ingesetenen der voorschreven Provinciën vrij staen in de voornoemde coloniën besit van landen te nemen, deselve tot aankweek te brengen en sijn voordeel daermede te doen naer sijn welgevallen; — ook daarop negotie te drijven, en vandaer met sijne ladinge weder te keeren, werwaerts het hem gelieven sal.

» . . . . aen alle de coloniers en opgesetenen aldaer voor den tijd van tien achtereenvolgende jaeren indistinctelijk te verleenen exemptie en immunitet van alle lasten.

» Dat oock alle diegenen dewelcke hierna sijn op de voorsz. coloniën sullen komen ter neder te stellen, voor gelijke tien jaeren sullen hebben gelijke vrijheyte en exemptie.

» De voorzegde tien jaeren verlopen zijnde, sal men niet vermogen oyt of te oyt eenigte lasten of impositiën op te stellen of te heffen buyten die van vijftigh pont suyker voor yder opgeseten soo blancke als negros wegens Hooftgelt jaerlijcks en twee en een half pro cento van de waarde van alle goederen dewelcke van daer na dese landen sullen worden versonden; ten waere uyt noot ende tegelijkelijc met vry en liber consent van den Gouverneur en den politycquen Raet aldaer, dewelcke mede ten dien eynde door de coloniers selve, ende uyt de beste onder haer geformeert sal werden.

» Dat de compagnie niet en sal vermogen ten

rigoureusten te procederen tot inning van hare schulden.

» Dat gelijk het yder een vrij staet met syn persoon, familie en goederen in de voorzegde colonie te komen, het oock alsoo sal wesen gepermitteert aen een yegelijk dewelcke alrede sigh daer ter neder gestelt heeft, of te sal komen te stellen, ten allen tijde van daer te vertrecken met hare slaven, beesten, en verdere roerende goederen.

» Ende opdat de coloniers en de planters mitsgaders de ingesetenen deser Landen met deselve commerciërende volkomen gerust mogen sijn, dat de voorsz. exemptie en privelegiën effective sullen worden achtervolgt en naergekomen, soo sal den Gouverneur ende den Politycquen raet, invoegen deselve hiernaer sullen werden aangestelt, gehouden sijn op haeren Eedt te besorgen, dat daer jegens geen infractiën komen gemaect te werden.

» Sullende de voornoemde Raetspersonen uyt de aensienlijkste, verstandigste, en moderaetste onder de coloniers tot de voorsz. raetsplaets beroepen werden, te weten, door pluraliteyt van stemmen van alle de coloniers enz.

» Sullende in de deliberatie van den voorsz. politycquen Raedt met de meeste stemmen geconcludeert werden ende den gemelden Gouverneur niet meer als een stem hebben, dog in cas van equaliteyt van stemmen aen wedersijden sal met het advis van den Gouverneur geconcludeert werden.”

Ziedaar de aanmoediging, die in *Guijana* den landbouw, die op de onvruchtbare West-Indische

eilanden den handel deed bloeijen, beide in eene mate, welke de bewondering en de afgunst van den nabuur opwekte. — Vrijheid om te gaan en te komen, om handel te drijven of gronden te ontginnen, vrijstelling van belasting voor den tijd van tien jaren en zekerheid, dat hem ook na dien tijd niet meer dan een matig bedrag onder dien naam zou worden opgelegd. — Dit waren de echte middelen om kolonisatie te bevorderen, de bevolking wies dan ook met elk jaar, zonder dat het Gouvernement zich met de leiding van vereenigingen behoefde in te laten, — wildernissen veranderden in bloeiende velden, naakte rotsen werden rijke stapelplaatsen, en in stede van het Moederland subsidien te kosten, bragten zij niet weinig toe, tot vermeerdering van den nationalen rijkdom.

Met het jaar 1816 sloeg men een geheel verschillenden weg in van die, welke men vroeger bewandeld had; — men koos het stelsel van Gouvernements inmenging in alle handelingen van den onderdaan en de zoo vrijgeveige instellingen werden van dien tijd af aan van lieverlede gewijzigd en veranderd, tot er weldra niets van was overgebleven en de regten der bevolking plaats hadden gemaakt voor het oppermagtig gezag van een omslagtig en hoogst kostbaar plaatselijk bestuur in de meeste der hier bedoelde koloniën. — Het was niet, dat het nederzetten in de koloniën, het handeldrijven, het ontginnen van gronden, het uitoefenen van nering en hantering door wettelijke bepalingen werd geregeld; neen! het werd tot eene gunst gemaakt, afhankelijk van het *goedvinden van den*

Gouverneur en als zoodanig toegestaan of geweigerd. — Dit voerde tot afpersingen, knevelarijen en onderdrukking; — plagen, welke zich langzaam maar diep ingrijpend over de geheele bevolking uitbreidden, en welke men door naauwlettende zorg en behoedzame geslepenheid zonder groot gevaar in stand wist te houden, en zelfs, in het ergste geval, wanneer de verongelijkte zich aan den Minister wendde, wierp deze zijn gezag in de schaal, om de waardigheid van het bestuur te handhaven. Wat was het gevolg? Alle ondernemingsgeest verdween, men werd moedeloos, de koloniën verarmden bij den dag, en elk, die nog iets bezat en het te geld kon maken, begaf zich elders heen, waar hij gelegenheid vond, zijne eerlijke ontwerpen van handel of landbouw ongemoeid ten uitvoer te leggen. Van waar het Gouvernement zijne gronden ontleende, om onder eenen regeringsvorm zoodanig als het destijds instelde de koloniën te doen bloeijen, is den hemel bekend. Genoeg, men beproefde het middel van vrije haven; het bate niets, hoe kon het anders! eene vrije haven onder een despotiek bestuur is niets dan een ijdele klank. De Generaal VAN DEN BOSCH ging zelfs de lengte van een haven te laten maken, het hielp niets. — Men wilde den handel dwingen door het uitzenden van goederen voor en alear er navraag naar bestond; — te vergeefs! men vestigde eene bank, het was en bleef vruchteloos; men mogt even goed een lijk leven inblazen, de ondernemingsgeest was en bleef verlamd.

In 1836 kwam de Baron VAN RADERS aan het

bestuur van *Curaçao*, geheel vervuld met het denkbeeld, dat de bevolking, om uit den staat van volslagen apathie, waarin het gedompeld lag, te ontwaken, niets dan die soort van aanmoediging behoefde, welke men gewoon is aan vadsige en lustelooze kinderen te geven; doch de knellende banden, welke de willekeur en drieste heerschzucht van onwaardige menschen het hadden aangelegd, werden niet geslaakt. Met inzicht, om de bevolking in de bekostiging van het bestuur te ontmoet te komen en het een voorbeeld tot navolging te geven, ging de Baron van gouvernementswege den landbouw beoefenen en landhuishoudkundige proeven nemen, die de eene na de andere mislukten; eene zoutpan aanleggen, die men reeds vooraf wist, dat nimmer zout kon geven; (NB. deze alleen kostte f 36,000) en eene artesische put graven in een koraalrif op slechts weinige voeten afstand van de zee. Welke vruchten hebben deze werkzaamheden gedragen? Na twaalf jaren proefnemingen is de subsidie, welke *Nederland* jaarlijks aan die kolonie verstrekt, nog even groot, de armoede der bevolking steeds toegenomen! — Wel is waar zoekt de gezaghebber van *Curaçao* dezer dagen de natie en het Gouvernement de oogen te verblinden door het berigt, dat thans het bestuur van *Curaçao* voor de waarde van eenige duizende guldens aan cochénille heeft verkocht; maar wat beteekenen die duizenden tegen de welligt vijftig maal grootere som, die het gekost heeft, om deze uitkomst te verkrijgen? Er hangt over de Gouvernements-

kultures eenen sluijer, welke, ofschoon eenigzins doorschijnend voor de ingezetenen van *Curaçao*, echter geheel ondoordringbaar is voor het Nederlandsche volk, en die men ongelukkiger wijs niet kan ondernemen op te ligten, zonder een bijenzwerm te verstoren. — Ik noem *Bonaire*, en men zal mij in dat eiland zoo wel als te *Curaçao* verstaan. — Met betrekking tot de bewering van het plaatselijke bestuur, dat het Gouvernement met het op *Curaçao*, *Bonaire* en *Aruba* ingevoerde stelsel van kultuur voordeel behaalt of kans heeft voordeel te behalen, dient men eens vooral in het oog te houden, dat eerst en voor en aler iets daarvan aan te nemen, er eene volledige rekening van alle daaraan bestede gelden en gemaakte kosten, zoo wel als van die van het jaarlijks onderhoud dient te worden overgelegd, of openbaar gemaakt en dat na de goedmaking van de eerstgemelden, men er op zal behooren te kunnen rekenen, dat uit die kultuur jaarlijks eene *zuivere overwinst* voortvloeit van niet minder dan *f* 170,000, voor en aler men er aan kan gaan denken, om de ingezetenen eenige verligting van hunne drukkende balasting te bezorgen. — Dit is een resultaat, hetwelk geen mensch van bezadigd oordeel en naauwkeurige kennis van het klimaat en den bodem van gezegde eilanden voor mogelijk zal houden, doch aannemende, dat het mogelijk is, dan nog is de Gouvernements-kultuur nimmer anders dan als een ramp voor de ingezetenen te beschouwen. — » Les efforts de l'état pour créer

des produits sont nuisibles à l'industrie des particuliers qui sont ses concurrens! is een regel van J. B. SAY, welke allerwege als axioma is aangenomen en die alleen door de op *Java* verkregene uitkomsten schijnt te worden verstoord, dewijl de Javanen slechts als werktuigen niet als vrije burgers in aanmerking komen.

Wat had de Baron in tegenstelling van hetgeen hij deed, behooren te doen?

Het bestuur vereenvoudigen! De kolonie *Curaçao* een vertegenwoordigende regeringsvorm geven! Dit had hij kunnen doen, òf overeenkomstig het bestuur uit de dagen der republiek, toen de koloniën eenen raad van Policie met onbezoldigde ambtenaren hadden; — òf op de wijze van de Engelsche West-Indische bezittingen, die een Huis van Vergadering (House of assembly) met vier of vijf gesalarieerde beambten hebben, welke tevens den geheimen raad van den Gouverneur uitmaken. — Hetzij hij het eene of het andere gekozen had, de vertegenwoordigers, indien men al beweren wil, dat zij ongeschikt voor de vervulling van hunnen pligt zouden zijn, zouden spoedig genoeg dien pligt leeren kennen en uitoefenen, en indien zij geene zorg droegen, de belasting terug te brengen op dat peil, hetwelk het best beantwoordde aan de belangen van de kolonie en dus ook aan die van het plaatselijke bestuur, want deze beide zijn een, hunne medeburgers zouden er hen toe dwingen. — De bestrijders van volksvertegenwoordiging grondden hunnen tegenstand op de geheel uit de lucht ge-

grepene bewering, dat de bevolking, ongeschikt zoude zijn, om over hunne openlijke aangelegenheden te oordeelen, doch te gelijktijd kiezen zij tot gezaghebber over zes koloniën eenen man, die gedurende vijf en twintig jaren niets gedaan heeft dan elken dag achter de koets van den Gouverneur-Generaal een wandelrid te maken, en die in kennis en geestbeschaving verre beneden de fatsoenlijke volksklasse in de koloniën staat. — Wijders behoorde de Heer VAN RADERS de drukpers vrij, geheel en onvoorwaardelijk vrij te hebben gemaakt. — In de drukpers alleen, ligt een vermogen tot het verbeteren van misbruiken, welke sterker is dan de grootste verdorvenheid van eenig bestuur! » Give me but the liberty of the press, » zeide BRINSLEY SHERIDAN terecht, » and I will give to Ministers a venal House of Peers! » doch, dan ook is het noodig, regtspleging door middel van gezworenen te hebben, want zonder dit, is geene vrijheid van drukpers denkbaar.

Op deze en meer dergelijke instellingen, waarover ik thans niet verder zal uitweiden, had de Gouverneur VAN RADERS zijn ontwerp tot verbetering van *Curaçao's* toestand behooren te vestigen. — Hierdoor had hij de energie der bevolking opgewekt, zonder welke geene verbetering mogelijk is; — hierdoor hadden vreemdelingen, welligt zelfs Nederlanders, zich genoopt gevoeld, de eilanden tot hunne woonplaats te maken, om met hun kapitaal uit derzelver gunstige ligging voor den handel voordeel te trekken, en in dezen

zin voorzeker had hij handel en landbouw krachtadig aangemoedigd. Hij had de gelegenheid, de zegenaar der Nederlandsche West-Indische koloniën te worden, en gelukkiger dan duizenden staat hem daartoe tegenwoordig nogmaals de deur geopend; aan bekwaamheden mangelt het hem niet, zal hij ook nu de oogen sluiten en den verkeerden weg blijven betreden? . . . .

Er is thans voor *Nederland* een nieuw tijdperk aangebroken. — De Koning heeft vrijwillig het programma van zijn regeringsstelsel veranderd; — de groote voorstander en verdediger van het autocratisch koloniaal beheer is gevallen; — zullen de West-Indische eilanden daarmee gewonnen hebben? Of zal zijn opvolger eveneens vasthouden aan het denkbeeld, om die koloniën te releveren door Gouvernements-kultures of andere dergelijke bemoeijingen der regering, die de strekking hebben, om hetzelfde met den koopman en den planter in concurrentie te brengen? De Hemel verhoede het! de uitzigten dier eilanden zouden weder voorlang verduisterd zijn. — Ik herhaal het, die koloniën kunnen zonder subsidiën bestuurd worden; het is zeker en hoogst gemakkelijk te bewerken, mits men slechts wil. Gouvernements-kultures kunnen nimmer het middel daartoe zijn. — Alleen door den toestand der bevolking te verbeteren, kan het geschieden; — en hiertoe wordt niets anders vereischt dan de herstelling van die regten, welke de volkplantingen gedurende honderd vijftig jaren hebben bezeten.

Sedert eenigen tijd heeft zich in *Nederland* eene loffelijke neiging tot emancipatie van de zwarte slaven geopenbaard; — wil niemand zich het lot van de blanke aantrekken?

Rotterdam, April 1848.

III.

TEGENWERPINGEN BEANTWOORD.

It is the historical fate of patriotism when exerted in advance of general intelligence to attract the vengeance of alarmed power, while it receives only the timid assent of hesitating friends

Must prudence, then, hold patriotism back until all are duly prepared for the exercise of their rights? Tyranny would never blench at redress so long deferred, which no man could hope to see in his own day.

Report of D^r. MACNEVEN in relation to M^r. EMMET's monument.

In mijne vorige bemerking heb ik gezegd, dat ik in *Nederland* slechts zelden iemand aantrof, wiens belangstelling in het welzijn der W. I. eiland-koloniën hem toeliet, mij aan te hooren; — ik had er bij kunnen voegen, dat ik nog zeldzamer zelfs onder hen, die door ambtsbediening als anderzins in de gelegenheid waren op het lot van die koloniën invloed uit te oefenen, één vond, die bij genoegzame kennis, om het vermogen, het-

welk het genot van vrije instellingen op een volk te weeg brengt, te waardeeren, tevens vrij van eigenbaat was, om aan mijne vertogen eenige aandacht te wijden. — De onverschilligen verdedigen zich met te wijzen op de geringe waarde van de eilanden en zeggen: » zij zijn de moeite, de onaangenaamheden niet waard enz.;" de brave oordeelkundigen erkennen het nut en de gepastheid van den maatregel, doch meenen, er bestaat eene onoverkomelijke hinderpaal tegen het verleenen van een' vertegenwoordigenden regeringsvorm in die koloniën in de vrees, dat bij het toestaan daarvan men spoedig hetzelfde voorregt ook voor de Nederlandsche Oost-Indiën zou gaan verlangen; — de ambtenaren eindelijk, zien in het toestaan van vrije instellingen als een eerste gevolg het verlies hunner posten, en maken van elk argument, dat hun voorkomt, gebruik, om zulks te verhinderen.

Het zij mij thans vergund, de verschillende redeneringen van deze in de hoofdpunten vlugtig te beantwoorden.

Van al de West-Indische eilanden zijn er geene, welke gunstiger voor den handel gelegen zijn, dan de twee groepen, welke aan *Nederland* toebehooren. *St. Eustatius*, *St. Martin* en *Saba* liggen in het centrum van de *Antilles*, — *Curaçao*, *Bonaire* en *Aruba* gebieden, in zeevaartkundigen zin, genoegzaam elke plaats aan de kust van *Venezuela*. Al deze eilanden dragen bij uitnemendheid den stempel van den geest onzer ondernemende voorvaderen; — handel was hun doel, niet landbouw, in de bemeestering derzelve. — De haven

van *Curaçao*, de reede van *St. Eustatius*, is elk in zijne soort, de voortreffelijkste in *West-Indië*. Leveren zij thans geen voordeel op, zijn zij nuttelooze lastposten geworden? Het is, dewijl een hatelijk bestuur alle ondernemingsgeest verbannen en versmoord heeft, maar hunne waarde is dezelfde gebleven; — en zij liggen daar, om, zoodra *Nederland* slechts wil, even als voorheen, de markt en stapelplaats tusschen *Zuid-Amerika* en *Europa* te zijn; — wil men echter vasthouden aan de bewering, dat zij thans geene waarde hebben, en wil men zich niet bekommeren over het lot van vijf en twintig duizend zielen, waarom dan, vraag ik met elk jaar eene som van *f* 200,000, — verspild, om in die volkplantingen een omslagtig bestuur te onderhouden, hetwelk dezelve uitzuigt? Laat zij, die te onverschillig zijn, om hunnen invloed te bezigen, ten einde de eilanden eene weldaad te bewijzen voor het minst niet onverschillig zijn voor hun eigenbelang, en de subsidie helpen besparen, welke jaarlijks aan de koloniën wordt verstrekt, zij zullen zoo doende, zelfs zonder het te willen, aan hunne broeders in *West-Indië* nuttig zijn.

Dat het verleenen van eenen vertegenwoordigenden vorm van bestuur aan de *West-Indische* eilanden, het gevolg zou hebben van het verlangen ter verkrijging van hetzelfde voorregt ook voor de *Oost-Indische* bezittingen op te wekken is mogelijk, doch is dit, vraag ik, een reden, waarom men het aan de *West-Indische* koloniën zou onthouden? — Wel, mogt men hier vragen, welk kwaad zou er

in gelegen zijn, dat Nederlanders in *Oost-Indië* deel namen aan de wetgeving van het land hunner inwoning; doch ik zal mij binnen het bestek van mijne voorgenomene taak houden, en mij bepalen tot de kwestie zoodanig als die is opgegeven en door mij ter neder is gesteld. — Ik zeg dan, dat het voor de West-Indische koloniën het eenigste redmiddel is! Zonder vrije instellingen zijn zij verloren, want zij hebben geene de minste hulpbronnen in zich zelve; — derzelver bevolking is door verstandsontwikkeling voor dien regeringsvorm geschikt; — de Oost-Indische bezittingen daarentegen bevatten onmetelijken en onuitputtelijken rijkdom in zich, en welligt dat derzelver gemengde bevolking van Javanen, Maleyers, Chinezen, Arabieren enz. zwarigheden tegen het stelsel van vertegenwoordiging oplevert, welke niet op te ruimen zijn; indien echter de Oost-Indische koloniën aan eene vertegenwoordiging behoefte mogten hebben of krijgen, zullen er voorstanders van optreden ook zonder dat de West-Indische eilanden eene wetgeving van die soort bezitten; en indien er goede redenen tegen het daarstellen van dien regeringsvorm in *Oost-Indië* kunnen worden aangevoerd, zal het beroep op het bestaan daarvan in *West-Indië* ongenoegzaam zijn dezelve omver te werpen.

Ik geloof niet noodig te hebben, verder op dit punt uit te weiden; — en zal ik slechts de bedenking opperen, of het raadzaam is, ten aanzien van de bevolking onzer West-Indische eilanden, bij wie de druk van het plaatselijke bestuur groot is, terwijl de herinnering van vroegere tijden, zoo-

wel als het voorbeeld harer Engelsche naburen, het verlangen naar een werkdadig aandeel in de wetgeving levendig houdt, te wachten tot dat de zucht naar verlossing uit haren onlijdelijken toestand de banden, waarin het Gouvernement het gekneld houdt, verbreekt. — De vrije gekleurde bevolking van *Curaçao* vooral heeft zich meermalen doen kennen als najverig op het behoud, en dapper in de verdediging van hetgeen het als deszelfs regten beschouwt. — Slechts weinige maanden geleden verzette zich de schutterij van dat eiland, welke bijkans geheel uit die volksklasse is zamengesteld, tegen het bevel, om de militairengevangenis te bewaken, en het bestuur zag zich na te vergeefs al het mogelijke beproefd te hebben, om hen tot gehoorzaamheid te brengen, genoodzaakt, het bevel daartoe in te trekken. — Bij die gelegenheid bleek het volstrekt ongenoegzame, het nadeelige zelfs van het plan, hetwelk het Gouvernement gedurende 24 jaren gevolgd heeft, van alle rangen in dat wapen boven die van gemeen, zoo veel mogelijk door ambtenaren en derzelver nabestaanden te laten vervullen. — Hierdoor meende men zou de schutterij hare onafhankelijkheid verliezen; doch de uitslag heeft bewezen, dat zij hunne officieren als handlangers van het bestuur haten, en zij derzelver bevelen en smeekingen eenpariglijk weigerden gehoor te geven.

Behalve dit hebben er te *Curaçao* sedert het vertrek van den Gouverneur VAN RADERS VOOR wien velen in dat land die achting voeden, welke aan zijne uitstekende persoonlijke hoedanigheden toekomt, van

tijd tot tijd voorvallen plaats gehad, welke, terwijl zij de achting van de ingezetenen en van het garnizoen voor het tegenwoordig plaatselijke bestuur gevoelig hebben geschokt, — eene daadzaak, welke men door het plaatsen in de Curaçaosche Courant van weidsche lof — adressen, *zonder handtekening*, ten gunste van den Gezaghebber ESSER, heeft zoeken te bedekken, ernstige bekommering wekken voor het behoud van de rust in dat eiland.

Ik ga over tot de beantwoording van een paar hoofdpunten door ambtenaren te *Curaçao* tegen de door mij voorgestelde hervorming aangevoerd.

Deze menschen, sidderende voor het behoud van hun tractement, doch moed scheppende uit de autocratische begrippen van den Minister BAUD, hebben zich niet ontzien, openlijk met even zoo-veel woorden te verklaren, *dat met eene vertegenwoordiging in de koloniën het daarstellen van een huis van vergadering, welker leden door de blanken en vrije kleurlingen moeten gekozen worden, en waarin men zorgen moet, dat niet eeniglijk eene bevoorregte klasse zitting hebbe; — dat met dit en al het verdere schoone (zoo als zij het noemen) wat daaromtrent als doelmatig en noodzakelijk wordt voorgesteld, de grondslag zou worden gelegd tot eene omverwerping van de gansche maatschappelijke orde en dientengevolge van den totalen ondergang der kolonie.* (De woorden totalen ondergang zijn, te oordeelen naar de grootte der letters, stellig drie maal onderhaald geweest, om toch vooral hunne angst uit te drukken). Wie

denkt er bij de lezing van zulke taal niet aan de palavers van sommigen onzer behoudende leden van de tweede kamer? En zulk gezwets durft men uitventen omtrent koloniën wier bevolking zich vestigde en den hoogsten trap van welvaart bereikte, die immer eene kolonie verkreeg, onder invloed van eene wet, welke bepaalde dat » DE VOORNOEMDE RAEDTSPERSONEN SULLEN UYT DE AENSIENLIJCKSTE, VERSTANDIGHSTE EN MODERAETSTE ONDER DE COLONIERS TOT DE VOORSZ. RAEDTSPAETS BEROEPEN WERDEN, TE WETEN DOOR PLURALITEYT VAN STEM-MEN VAN ALLE DE COLONIERS!!!” Doch welke redenen geven de waardige beambten ter regtvaardiging hunner angstvallige bekommering voor het welzijn der kolonie. Laat zien, wat zij er in een’ adem op laten volgen: » *Veel meer zou men daartegen nog kunnen aanvoeren, edoch waartoe zou dit noodig zijn of kunnen leiden? Tot het verkrijgen van een beter begrip van, of doorzigt in al datgene, wat aan het waarachtige belang der kolonie verbonden is, of daarmede in verband staat? Immers neen! Men acht het alzoo beter, daarover niet in bijzonderheden te treden, maar eene verandering in het koloniaal regeringstelsel (waartoe men echter de hooge noodzakelijkheid, althans voor als nog niet inziet) over te laten aan het wijs en verlicht oordeel der Hooge Regering, die voortdurend wel met belangstelling zal blijven waken voor eene oud-Nederlandsche kolonie, welke door zoo vele banden aan het Moederland gehecht is.*”

Ziedaar hetgeen de Nederlandsche wereld bevre-

digen moet; — *men* zou veel meer kunnen aanvoeren, doch niets, dat tot een beter begrip van het belang der kolonie zou kunnen leiden; — anders gezegd: *men* zou, zoo doende, zijne zwakke zijde blootgeven en *daarom* acht *men* het beter te zwijgen, en eene verandering, waartoe *men*, dewijl zijn tijd tot verkrijging van vol pensioen nog niet daar is, de hooge noodzakelijkheid althans voor als nog niet inziet, over te laten aan het wijs en verlicht oordeel van den Minister BAUD, die gezworen heeft zijne creaturen te zullen handhaven, al zouden de koloniën tot aan de laatste toe, verloren gaan. Dit zijn dezelfde mannen, die om tastbare redenen, de leer willen vestigen, dat doode beambten bewonderd en levenden gespaard moeten worden; — die den roem van een onbesproken gedrag willen toekennen aan een' hunner voorgangers wiens vuige geldzucht reeds tijdens zijn leven spreekwoordelijk was (1); — die benoemd om koloniën te besturen, zich niet ontzien voor het oog van de wereld te erkennen, dat zij de be teekenis van het woord centralisatie in regering niet verstaan, — die . . . . doch weg met redeneringen, welke den koudvochtigsten mensch van verontwaardiging doen gloeijen, over de drieste onbeschaamdheid van hen, door wie dezelve openlijk worden voorgedragen.

Er is eene andere tegenwerping door andere personen gemaakt, welke ofschoon even ijdel echter

---

(1) Zie Traits of Colonial Jurisprudence or a peep at the trading inquisition of *Curaçao*.

meer schijn van gewigt heeft, het is die, dat de tegenwoordige omslagtige besturen zouden noodig zijn, om te verhinderen, dat men zich in de koloniën weder even als voor het jaar 1828 met de vaak in de West-Indische wateren gedreven zeerooverij en slavenhandel inlate.

Men herinnere zich echter dat, zoo als uit het regtsgeding van den kapitein en bemanning van *Las Damas Argentinas* voor het gerechtshof te *St. Christophel*, alsmede uit de verhooren van de bemanning van onderscheidene schepen voor het gemengde gerechtshof te *Sierra Leone* overtuigend gebleken is, eenige weinige ingezetenen onzer West-Indische bezittingen die eerlooze bedrijven hielpen uitoefenen onder oogluiking en begunstiging van de plaatselijke besturen, die daaruit geldelijk voordeel trokken, en zulks wel in een' tijd, toen die plaatselijke besturen veel meer aan inkomen genoten dan tegenwoordig. — Het ware middel om dergelijke praktijken, voor het vervolg te voorkomen is *openbaarheid*, doch hoe kan men deze verwachten zonder vrijheid van drukpers? — zonder de erkenning van zekere regten van den burger in de koloniën en waarborg, dat dezelve door het bestuur niet zullen worden geschonden? — Het is met den uitersten afkeer, dat ik de bovenstaande bijzonderheden in het geheugen roep. Nederlander in mijn hart, is de schande van mijn land mij een bittere griev; laat mij dus voor al het overige slechts zeggen, dat bij eene volledige kennis van de geschiedenis der West-Indische eilanden elk eerlijk man, zelfs

de meest behoudende, zijne ijverigste medewerking zou verleenen, om de oorzaak van de vele en hoogst gewigtige misbruiken, welke er onder begunstiging van de bestaande orde van zaken hebben plaats gegrepen, met wortel en tak uit te roeijen, door het eenige middel, dat daartoe leiden kan, namelijk: het vestigen in die koloniën van eene vrij gekozene vertegenwoordiging en verdere daarmede overeenkomende instellingen.

Tot hiertoe gevorderd, krijg ik in handen het ontwerp van grondwets herziening door de commissie den 11^{den} dezer maand voorgedragen. — Wetende, dat de belangen der overzeesche bezittingen sedert jaren buiten vrije behandeling zijn gebleven, heb ik uit de werkzaamheden der commissie nimmer veel hoop gevoed, dat het welzijn van den kolonist daardoor zou worden bevorderd. Mijne teleurstelling is dus ook niet groot, nu ik zie, dat de commissie meerdere vrijheid voor de plaatselijke besturen, in plaats van meerdere vrijheid voor de ingezetenen verlangt! — Meerdere vrijheid voor de plaatselijke besturen, om Gouvernements kulturen uit te breiden, kanalen te graven etc., in een woord, de gezaghebber moet *vader*, geheel *vader* van de kolonie zijn! — In art. 56 wordt van de wet gehandeld. — Hetzij mij geoorloofd op te merken, dat de wet waarbij het wetgevend ligchaam van *Nederland* de reglementen op het beleid der regering, de regterlijke inrigting, het burgerlijke en strafregt voor de koloniën enz. vaststelt, slechts een bevelschrift *geene wet* is voor de koloniën, dewijl zij, in dat

wetgevend ligchaam, niet vertegenwoordigd worden, en men bij de vervaardiging onbekend is met de beschouwing der bevolking op het onderwerp, hetwelk behandeld wordt. — Het eenigste licht, hetwelk de kamer daaromtrent verkrijgt, ontvangt het van den Minister van Koloniën en daarna, wanneer het den naam van Wet heeft verkregen is dezelfde Minister van wege den Koning *als opperbestuurder* belast met de tenuitvoerlegging daarvan. — Tot hiertoe heeft het regeringsreglement in elke kolonie even als de grondwet in *Nederland* het Staatsburgerschap, zoo veel zij kon, laten slapen. — Om hartstogt te mijden, brak zij de ziel. De burgerij had tot hiertoe het besef, dat zij mederegeerde, niet. — In welk opzigt is thans het vooruitzigt van den kolonist verhelderd? Het is eene treurige gedachte, dat men den naam van THORBECKE c. s. in eenig Nederlandsch gewest met onverschilligheid zal noemen. In 1651 schreef een' Engelschman, Kolonel MODYFORD van *Barbados*, op dit onderwerp aan een' staatsman van zijn land: » te eischen, dat leden van ons met de uwen in het Parlement moeten zitten, om in zaken betreffende *Engeland* te stemmen, mag onmatig schijnen, doch te vorderen, dat twee vertegenwoordigers door dit eiland worden gekozen, om raad en toestemming te geven, omtrent zaken, deze plaats betreffende, mag, naar ik vermeen, beide regtmatig en noodzakelijk zijn; *for if laws be imposed upon us without our personall or implied consent, we cannot be accounted better than slaves, which, as all*

Englischman abhorre to see, so I am confident you detest to have them: This is so cleare that I shall not need to enforce it with argument, neither enter upon particulars for the good of this place!

Het Engelsch Gouvernement oordeelde het beter, de koloniën elk een eigen wetgevend lichaam te geven, boven dat van koloniale vertegenwoordigers in het Parlement op te nemen, een maatregel, welke met het gelukkigste gevolg bekroond werd. — Wetten passend voor de maatschappelijke behoeften, werden in de kolonie ontworpen, belastingen geheven, onafhankelijk van den Gouverneur en van het moederland en de verordeningen van plaatselijke aangelegenheid, ter bevestiging toegezonden aan den Koning, en eindelijk na veeljarige ondervinding ontvangen wij de gewigtige verklaring dat » *Colonies possessing local legislative assemblies are not only no drain on the British exchequer but a very great support to it* (1).”

Thans herhaalt een Nederlander, vele jaren ingezeten van de Nederlandsche West-Indische eilanden dezelfde woorden ten behoeve van deze. De tijd zal leeren, of men zijne stem gehoor geeft, dan of men de Nederlandsche kolonisten van 1848 in verstandsontwikkeling lager stelt, dan de Engelsche kolonisten van twee honderd jaren geleden.

Rotterdam, April 1848.

---

(1) *Montgomery Martin.*

